

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 586/2016-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. septembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Máriou Kozákovou, advokátkou, Odborárska 7, Košice, pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 9 So 124/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júla 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 So 124/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľka je v procesnom postavení navrhovateľky v súdnom spore (konaní) proti odporkyňi Sociálnej poisťovni – ústrediu, Bratislava (ďalej len „odporkyňa“), o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. 535 612 6460 0 z 25. januára 2014, ktorým odporkyňa sťažovateľke zvýšila starobný dôchodok od 3. januára 2014 na sumu 316,50 € mesačne. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka návrh na jeho preskúmanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 23 Sd 65/2014 z 20. októbra 2014 tak, že rozhodnutie odporkyne potvrdil. Rozhodnutie krajského súdu napadla sťažovateľka odvolaním. V napadnutom odvolacom konaní vedenom pred najvyšším súdom dochádza podľa sťažovateľky k zbytočným prieťahom. Spis bol najvyšším súdom dvakrát vrátený krajskému súdu a tretíkrát sa vrátil na najvyšší súd 29. apríla 2015, pričom mu bola pridelená spisová značka 9 So 124/2015. Vo veci nebolo najvyšším súdom dosiaľ rozhodnuté. Sťažovateľka poukázala tiež na to, že 8. júna 2016 podala na najvyššom súde sťažnosť na prieťahy v konaní, pričom odpoveď týkajúcu sa tejto sťažnosti do podania sťažnosti ústavnému súdu nedostala.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že najvyšší súd v napadnutom konaní porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby ústavný súd najvyššiemu súdu prikázal v predmetnej veci konať bez zbytočných prieťahov a aby priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 1 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Pri výklade základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti sťažovateľky konštatuje, že ju bolo potrebné odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Z judikatúry ústavného súdu totiž vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovел (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že doterajšia dĺžka napadnutého konania sama osebe nemá takú ústavne relevantnú intenzitu, aby bolo možné po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie označených práv sťažovateľky, preto jej sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (podobne napr. I. ÚS 96/2011, III. ÚS 541/2011, III. ÚS 7/2015).

Pri rozhodovaní ústavný súd vychádzal aj z charakteru odvolacieho konania, kde úlohou odvolacieho súdu je preskúmanie postupu a rozhodnutia prvostupňového súdu. Skutočnosť, že v posudzovanej veci nedošlo k nariadeniu pojednávania, resp. k iným

úkonom viditeľným z pohľadu sťažovateľky (tá ich aspoň v sťažnosti neuviedla), ešte sama osebe neznamená, že odvolací súd bol vo veci úplne nečinný. Ústavný súd nepovažoval namietanú dĺžku odvolacieho konania od jeho začatia 29. apríla 2015 do podania tejto sťažnosti (14. júla 2016) za nesúladnú s označenými právami sťažovateľky. K takémuto záveru ústavný súd dospel aj s prihliadnutím na rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dva až tri roky v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd tiež poukazuje na skutočnosť, že splnomocnenie sťažovateľky pre advokátku JUDr. Máriu Kozákovú, ktoré bolo predložené ústavnému súdu, nespĺňa podstatnú náležitosť v zmysle § 20 ods. 2 druhej vety zákona o ústavnom súde, keďže v ňom nie je výslovne uvedené, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Z uvedeného splnomocnenia vyplýva, že je udelené na zastupovanie sťažovateľky „v konaní vedenom na Najvyššom súde SR spis. zn. č. 9 So/124/2015“. Ústavný súd tiež zistil neurčitosť petitu sťažnosti v jeho treťom bode, z ktorého nie je zrejmé, kto má sťažovateľke zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Zároveň pozornosti ústavného súdu neušla ani skutočnosť, že v sťažnosti sťažovateľky nie sú uvedené dôvody, z akých sa domáha primeraného finančného zadosťučinenia, ako to vyžaduje § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Sťažnosť sťažovateľky teda v predloženej podobe nespĺňa uvedené náležitosti ustanovené v zákone o ústavnom súde.

Povinnosti advokáta vyplývajúce zo zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je advokát povinný vykonávať tak, aby boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, III. ÚS 236/07, III. ÚS 334/09).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nebráni sťažovateľke obrátiť sa opätovne so sťažnosťou na ústavný súd, ak by v budúcnosti v napadnutom konaní na najvyššom súde dochádzalo k zbytočným priet'ahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2016